

توراه اور • پاراشاها בראשית • مامار 11

בעטרה שעטרה לו אמו כי מצות התורה הן...

«با تاجی که مادرش بر سر او نهاد»

تقديم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربّه، رب لیوی ییتسخاک

LikuteiTorah.com

پاراشای حسیدی

/likuteitorah.com/fa/torah-ohr/bereishis/11

1 בעטרה שעטרה לו אמו כי מצות התורה הן תרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן שהם תר"ך עמודי אור בחי' כתר ועטרה והוא מה שלמעלה מהשתלשלות.

«با تاجی که مادرش بر سر او نهاد»: زیرا فرامین تورات عبارت‌اند از ۶۱۳ فرمان توراتی و هفت فرمان ربانی، که ۶۲۰ ستون نورند؛ مرتبة تاج (כתר, Keser) و تاج (עטרה, atarah). و این همان چیزی است که فراتر از زنجیره نزولِ عوالم (השתלשלות, hishtalshelus) است.

2 והנה עד"מ העטרה היא עשויה מאבנים טובות מאירים ומבהיקים מאד והרי גוף האבנים הם רק בחי' דומם אלא שמזככים אותם.

اکنون، برای نمونه: تاج از سنگ‌های گران‌بهای ساخته شده است که بسیار می‌درخشند و تالُل دارند؛ بالین‌حال، جوهرِ خودِ سنگ‌ها تنها از مرتبة جماد است، جز آنکه آن‌ها را صیقل داده‌اند.

2 ולפי שהוא דבר פלא שהדומם כאבן יאיר כ"כ [כל כך] ע"כ הם יקרים מאד ולכך ניתן לתכשיט על הראש אעפ"י [אף על פי] שהראש מעלתו נכבדת להיות שבו שוכן אור החכמה כו'

و چون شگفت‌آور است که چیزی بی‌جان، مانند سنگ، تا این اندازه بدرخشد، از این‌رو گوهرها بسیار گران‌بها هستند؛ و به همین سبب آن را همچون زیوری بر سر می‌نهند، هرچند سر از منزلتی ارجمند برخوردار است، زیرا نورِ حکمت (חכמה, Chochmah) در آن جای دارد، و غیره.

וכך המצות נעשים בעיניים גשמיים מבחי' ק"נ [קליפת נוגה] אלא ע"י הברור נעשה זה דבר הפלא שהיש גשמי יהיה בטל לכן נעשה מזה עטרה ובחי' המשכת הכתר והוא לעילא מן שמשא כו':

به همین ترتیب، فرمان‌های دینی با امور مادی، از قلمرو خنثای پوسته تابان (קליפת נוגה, kelipas nogah) انجام می‌شوند؛ اما از راه پالایش (برور, birur)، این پدیده شگفت رخ می‌دهد که هستی مادی به خودنفی‌گری (بیטול, bittul) می‌رسد. از این‌رو، از این پدیده تاجی ساخته می‌شود و مرتبة امتدادِ تاج (כתר, Keser) تحقق می‌یابد؛ مرتبه‌ای که «فراتر از خورشید» است، و غیره.

3 ביום חתונתו זו מ"ת [מתן תורה] כבר מבואר למעלה הטעם שנק' ביום חתונתו שהיא המשכת ח"ע [חכמה עילאה] מוחא כו' ובזה מתלבש כח התענוג שהוא פנימי' [פנימיות / פנימית] הרצון כנ"ל.

«در روز عروسی او» - این همان اعطای تورات است. پیش‌تر دلیل این‌که چرا «روز عروسی او» نامیده شده، توضیح داده شد: زیرا این، فرودآوردنِ حکمتِ برتر (חכמה, Chochmah)، «مغز»، و جز اینهاست؛ و در این، نیروی لذت (תענוג, taanug) ملبس می‌شود؛ نیرویی که بُعدِ درونیِ اراده (רצון, ratzon) است، چنان‌که پیش‌تر گفته شد.

ושמחת לבו זה בנין בהמ"ק [בית המקדש] פי' פתיחת הלב נק' שמחת לבו

«و [در روز] شادي دل او» – این همان بنای معبد مقدس است. یعنی گشوده شدن دل «شادي دل او» نامیده می شود،

משא"כ בגלות נק' חולת אהבה שאין הסיבוב והילוך רוח החיים מהלב אל האברים כדבעי וע"כ אומרת סמכוני כו' ע"י התורה שנק' רפואה כנ"ל.

حال آن که در تبعید، [او] «بیمارِ عشق» نامیده می شود؛ زیرا گردش و جریانِ روحِ حیات از دل به اندامها آن گونه که باید نیست؛ از این رو او می گوید: «مرا نیرو دهید» و جز اینها – به واسطهٔ تورات، که چنان که پیش تر گفته شد، شفا بخش نامیده می شود.

4 והנה התענוג והשמחה לכאורה ענין א' הם אבל באמת ב' ענינים המה

اکنون، لذت (تענוג، taanug) و شادی ظاهراً یک امرند، اما در حقیقت دو امرند.

כי עד"מ עשיר שיש לו מטמון כסף וזהב באוצרו הוא שמח וטוב לב אעפ"י [אף על פי] שאינו רואה אותו וגם אעפ"י [אף על פי] שהממון רחוק ממנו כמה מאות פרסאות.

زیرا، برای مثال، مرد ثروتمندی که گنجینه ای از نقره و طلا در خزانه اش دارد، شاد و دل خوش است، هرچند آن را نمی بیند و هرچند ثروتش چند صد **פרסאות** (parsaots؛ فرسنگ، واحدی باستانی برای سنجش فاصله، حدود چهار کیلومتر) از او دور است.

אך להיותו יודע שישנם בשלימות בודאי אעפ"י [אף על פי] שמכוסה ונעלם הוא מעיניו עתה ישמח לבו מאד וזהו ענין ומהות השמחה שיכול להיות על הטוב אף כשהוא נעלם ומכוסה מעיניו.

اما چون می داند که آن گنجینه قطعاً در جای خود و دست نخورده است، هرچند اکنون از دیدگانش پوشیده و پنهان است، دلش بسیار شاد می شود. و این، چیستی و ماهیت شادی است: اینکه می توان از خوبی شادمان بود، حتی وقتی از دیدگان پنهان و پوشیده است.

אבל ענין התענוג והשעשועים אינו אלא דוקא כשרואה הדבר שמתענג ממנו בעיניו ממש כמו שעשוע האב עם בנו הוא דוקא כשרואהו בעיניו

اما لذت و مسرت فقط هنگامی پدید می آیند که شخص همان چیزی را که از آن لذت می برد با چشمان خود ببیند؛ مانند لذت پدر از پسرش که فقط هنگامی است که او را با چشمان خود می بیند؛

משא"כ מרחוק אינו שייך תענוג רק שמחה ולכן מברכין ברכת הראיה כשרואה אדם החביב לו כו'.

در حالی که از دور، لذت در کار نیست و فقط شادی هست. از همین رو، هنگامی که کسی شخصی را که برایش عزیز است می‌بیند، برکت دیدن را می‌گوید و مانند آن.

5 והנמשל יובן בענין שמחה של מצוה דהנה טעמי תורה לא נתגלו עתה שאין עתה הגילוי רק שכך רצונו ית'.

تمثيل در باب شادی یک فرمان (מצוה, mitzvah) روشن می‌شود. زیرا دلایل تورات اکنون آشکار نشده‌اند؛ چراکه در این زمان جز این آشکار نیست که این اراده' است، متبارک باد.

ולע"ל [ולעתיד לבוא] יתגלו טעמי תורה בחי' ענג עליון שיש בכל מצוה אמנם גם עתה ידוע לנו שמלובש ונמשך בהמצוה מבחי' תענוג העליון

و در روزگار آینده، دلایل تورات آشکار خواهند شد؛ یعنی مرتبه (בחינה, bechinah) از لذت برین (תענוג, taanug) که در هر **מצוה** هست. با این همه، حتی اکنون نیز می‌دانیم که [چیزی] از مرتبه لذت برین در این **מצوה** پوشیده شده و به آن فرود آورده می‌شود،

רק שאין מהותו מושג ולכן יכול להיות מזה בחי' שמחה גדולה וכמ"ש בשמחה ובטוב לבב מרוב כל.

اما چون حقیقت آن دریافتنی نیست، از این رو شادی بزرگی از آن پدید می‌آید؛ چنان‌که نوشته شده است: «با شادی و خوشی دل، از وفور همه چیز.»

כמו שהעשיר שמח מהמטמון אף שאינו רואהו בעיניו כו'. אך לע"ל [ולעתיד לבוא] יתגלה מהות התענוג העליון וזהו ישקני מנשיקות פיהו.

همان‌گونه که مرد ثروتمند از گنجینه شادمان می‌شود، هرچند آن را با چشمانش نمی‌بیند و الی آخر. اما در روزگار آینده، حقیقت لذت برین آشکار خواهد شد؛ و این همان است که می‌گوید: «کاش او مرا با بوسه‌های دهانش ببوسد.»

6 ולכן בהמ"ק [בית המקדש] נק' שמחת לבו שהיה האור ג"כ מוסתר בארון וכפורת כו'. וכן תפלה באהוי"ר [באהבה ויראה] הוא ג"כ רק השגת המציאות ולא המהות.

از این رو، معبد مقدس «شادمانی دل او» نامیده می‌شود؛ زیرا آنجا نیز نور در صندوق عهد و پوشش آن (כפורת, Kapores) و جز آن پنهان بود. و به همین ترتیب، نماز همراه با عشق و هیبت (אהבה وיראה, ahavah veyirah) نیز تنها ادراک وجود [آن] است، نه ادراک ذات [آن].

אך ביום חתונתו זו מתן תורה נמשך בחי' תענוג אלא שמ"מ עכשיו אין התענוג בגלוי

اما «در روز عروسی او» – که همان اعطای تورات است – مرتبه لذت نازل شد؛ باین همه، اکنون لذت آشکار نیست،

שמלובש ג"כ בהתלבשות בענינים גשמיים כ"א לע"ל [לעתיד לבוא] יתגלה מתוך הלבושים וע"ז נאמר

וראנה בבחי' ראי' [ראיה] ממש כמ"ש ולא יכנה עוד כו' והיו עיניך רואות כו':

זیرא آن نیز جامه‌ای از امور مادی بر تن دارد؛ اما در زمان آینده از درون جامه‌ها آشکار خواهد شد. و درباره این گفته شده است: «و بنگر»، به معنای دیدن واقعی، چنان‌که نوشته شده است: «و [آموزگارت] دیگر [خود را] پنهان نخواهد کرد» و جز آن، «و چشمانت خواهند دید» و جز آن.

7 ועפ"ז [ועל פי זה] יובן המדרש (בפ' בראשית פ' כ"ז) ע"פ ויתעצב אל לבו אמר רבי ברכיה משל למלך שבנה

פלטין ע"י אדריכל

بر این اساس، میدراش (در پاراشای برשית، بخش ۲۷) درباره آیه «و او در دل خویش اندوهگین شد» فهمیده می‌شود: رבי برکیا (רבי ברכיה) گفت: مثلی است از پادشاهی که به واسطه یک معمار قصری ساخت.

ראה אותה ולא ערבה לו על מי יש לו להתכעס לא על אדריכל כך ויתעצב אל לבו עכ"ל [עד כאן לשונו].

آن را دید و نپسندید. با چه کسی باید خشمگین شود، اگر نه با معمار؟ همین‌طور نیز: «و او در دل خویش اندوهگین شد.» پایان نقل‌قول.

כי ממש"ל [ממה שכתוב לעיל] בענין וביום שמחת לבו זה בנין בהמ"ק [בית המקדש] שמדת מלכותו ית' נקראת

לב שממנו נמשך החיות לכל האברים ואח"כ חוזרים הדמים מכל האברים אל הלב

زیرا، بر پایه آنچه پیش‌تر درباره «و در روز شادی دلش» توضیح داده شد که مقصود از آن بنای معبد مقدس است، صفت فرمانروایی (מלכות, Malchus) او، که متبارک است، «دل» نامیده می‌شود؛ از آن نیروی حیات به همه اندام‌ها می‌رسد و سپس خون از همه اندام‌ها به دل بازمی‌گردد.

כך בחי' מלכותך הוא מכ"ע [מלכות כל עולמים] שממנה נמשך השפעת החיות לבי"ע והוא בחי' ממכ"ע

[ממלא כל עולמן] ואח"כ עולה האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] מבי"ע לבחי' מלכות

همین‌طور، مرتبه «فرمانروایی تو» همان «فرمانروایی همه عوالم» است؛ از آن، جریان نیروی حیات به [عوالم] عالم آفرینش (בריאה, Beriah)، عالم صورت‌بخشی (יצירה, Yetzirah) و عالم عمل (عשיה, Asiyah) می‌رسد. این همان مرتبه نوری است که همه عوالم را پر می‌کند (ממלא כל עולמין, memalei kol almin). سپس برانگیختگی از پایین (אתערותא דלתתא, isarusa dilesata) از عالم آفرینش، عالم صورت‌بخشی و عالم عمل به مرتبه مלכות بالا می‌رود.

ואתעדל"ת [ואתערוטא דלתא] זו הוא מ"ש ואהבת את הוי"ה אלקיך בכל לבבך כו'

و این برانگیختگی از پایین همان چیزی است که نوشته شده است: «و ה' אלקיך تو را با تمام دل دوست بدار» و الی آخر.

ולכן בנין בהמ"ק [בית המקדש] שבו מקריבים הקרבנות שהוא ענין העלאת מ"ן [מיין נוקבין] מבירור ק"נ [קליפת נוגה] ונפש הבהמית נק' שמחת לבו שהשמחה היא פתיחת הלב שע"י המ"ן [המיין נוקבין] נמשך מ"ד [מיין דוכרין] מבחי' סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין].

و ازاین رو، بنای معبد مقدس، که در آن قربانی‌ها تقدیم می‌شوند - یعنی بالا بردن آب‌های مؤنث [برانگیختگی رو به بالای مرتبه فرودین] (מ"ן, mayin nukvin) از پالایش پوسته درخشان (ק"נ, kelipas nogah) و نفیس حیوانی (נפש הבהמית, Nefesh HaBahamis) - «شادی دلش» نامیده می‌شود؛ زیرا شادی گشودگی دل است و از این راه، آب‌های مؤنث آب‌های مذکر [جریان الهی به سوی پایین] (מ"ד, mayin duchrin) را از مرتبه نوری که همه عوالم را فرا می‌گیرد (סובב כל עלמין, sovev kol almin) به درون نوری که همه عوالم را پر می‌کند فرومی‌کشد.

8 ולכן ההפוך מזה היה בדור המבול שהיו מכעיסין ובאין. ה"ז [הרי זה] עד"מ כמו שיש ח"ו [חס ושלום]

קלקול בהאברים המונע סיבוב והילוך הדם מהלב אל האברים وماהאברים אל הלב כו' וע"י לא נמשך ג"כ מהמות בהלב ونפסק הקשר כו'.

و ازاین رو، در نسل طوفان، نقیض این امر رخ داد؛ آنان پیوسته [او را] به خشم می‌آوردند. این، به عنوان مثالی، مانند آن است که - حاشا - نقصی در اندام‌ها باشد که گردش و جریان خون را از قلب به اندام‌ها و از اندام‌ها به قلب، و غیره، بازمی‌دارد؛ و در پی آن، [جریان] از مغز نیز به قلب کشیده نمی‌شود و پیوند گسسته می‌شود، و غیره.

וכך הוא ענין ויתעצב אל לבו שלא נמשך האור בגילוי מבחי' סוכ"ע אל בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא בחי' מלכות כו'.

و این معنای «و او در دل خویش اندوهگین شد» است؛ یعنی، نور به صورت آشکار از مرتبه نوری که همه عوالم را فرا می‌گیرد (סובב כל עלמין, sovev kol almin) به مرتبه نوری که همه عوالم را پر می‌کند (ממלא כל עלמין, memalei kol almin) - که همان مرتبه فرمانروایی (מלכות, Malchus) است - کشیده نشد، و غیره.

ולכן בפ' נח אחר שהקריב קרבן וכתוב וירח ה' את ריח הניחוח כתי' [כתיב] ויאמר ה' אל לבו כו' והוא ע"ד מעין שנקרא בנין בהמ"ק [בית המקדש] מקום הקרבנות שמחת לבו כנ"ל:

و ازاین رو، در پاراشای نوح، پس از آن که او قربانی‌ای تقدیم کرد و نوشته شده است: «و ה' ריحه خوشایند را استشمام کرد»، نوشته شده است: «و ה' به دل خویش گفت»، و غیره. و این نیز به نحوی نمونه‌ای است از [چگونگی] آن که بنای معبد مقدس، جایگاه قربانی‌ها، «شادی دل او» خوانده می‌شود، چنان که پیش‌تر گفته شد:

دربارهٔ این نسخه

.the English translation و This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

ترجمه و شرح انگلیسی: با کمک هوش مصنوعی (openai/gpt-6-luna-pro:batch) برای likuteitorah.com تهیه شده و با متن عبری و سفاریا مقابله شده است؛ هنوز ویراستار انسانی آن را بازبینی نکرده است. لطفاً هر مطلب مهمی را با متن عبری مقابله کنید.

ربه خواست که ماماریم پارشای آن هفته، «پارشای حسیدی»، در همان هفته و در طول هفت روز آن آموخته شوند (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309 /parsha). چرا آن را بیاموزیم و برکات ربه: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-

پروژه‌ای رایگان و غیرتجاری؛ هیچ‌چیز در اینجا فروخته نمی‌شود. وابسته به Kehot, Sefaria یا کتابخانهٔ لوباوویچ نیست. © likuteitorah.com

[/likuteitorah.com/fa/torah-ohr/bereishis/11/](https://likuteitorah.com/fa/torah-ohr/bereishis/11/)

تقدیم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربه، رب لیوی بیتسخاک